

Regionstyrelsen

Skrivelse av Erika Ullberg (S) om begränsning av tjänstledighet för utlandstjänst som strider mot grundläggande svenska vårdprinciper

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Erika Ullberg (S) föreslår att Region Stockholm bör utforma en policy för under vilka förutsättningar som tjänstledighet bör beviljas för tjänstgöring utomlands, och under vilka omständigheter tjänstledighet inte bör beviljas.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Erika Ullberg (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionrådsberedningens motivering

Kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) och lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA) reglerar medarbetares bisysslor. I 7 § LOA framgår det att arbetstagaren inte får ha någon anställning, uppdrag eller utöva verksamhet som kan påverka förtroendet för arbetstagarens opartiskhet eller som kan skada myndigheten anseende. Om det skulle vara fallet är arbetsgivaren skyldig att förbjuda bisysslan.

2018 fastställde landstingsdirektören tillämpningsanvisningar för bedömning av bisyssla (LS 2017-1339), i vilken Regionens hantering av bisysslor framgår.

Vid beslut om tjänstledighet behöver varje chef inom till exempel hälso- och sjukvården tillse att förtroendet för medarbetaren och vården inte tar skada samt att verksamhetens bemanning kan säkerställas.

Regionledningskontoret (RLK) bedömer att nuvarande lagstiftning och Regionens reglering av tjänstledighet och bisyssla är ändamålsenliga och tillfyllest. Tjänstledighet för arbete som kan innebära att medarbetaren medverkar till att kränka grundläggande mänskliga rättigheter ska således

ej godkännas. En individuell bedömning och prövning av varje ansökan om tjänstledighet eller anmälan av bisyssla måste dock alltid ske.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse av Erika Ullberg (S)

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Martina Jonsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-11-04

RS 2019-0726

Regionstyrelsen

Skrivelse av Erika Ullberg (S) om begränsning av tjänstledighet för utlandstjänst som strider mot grundläggande svenska vårdprinciper

Ärendebeskrivning

Erika Ullberg (S) föreslår att Region Stockholm bör utforma en policy för under vilka förutsättningar som tjänstledighet bör beviljas för tjänstgöring utomlands, och under vilka omständigheter tjänstledighet inte bör beviljas.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse av Erika Ullberg (S)

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Erika Ullberg (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

I en skrivelse föreslår Erika Ullberg (S) att Region Stockholm bör utforma en policy för under vilka förutsättningar som tjänstledighet bör beviljas vid tjänstgöring utomlands och under vilka omständigheter tjänstledighet inte bör beviljas för anställda inom Region Stockholm när motivet för ledigheten är att arbeta utomlands. Syftet skulle vara att förhindra att svensk sjukvårdspersonal medverkar till att kränka kvinnors rättigheter i andra länder.

Medarbetare har idag under vissa förutsättningar lagstadgad rätt att vara tjänstledig från ordinarie arbete, därutöver har arbetsgivaren möjlighet att bevilja tjänstledighet utifrån verksamhetens förutsättningar och behov.

Regionledningskontoret anser att gällande lagstiftning och Region Stockholms reglering av tjänsteledighet och bisyssla är ändamålsenlig och föreslår att skrivelsen ska anses besvarad.

Bakgrund

I en skrivelse föreslår Erika Ullberg (S) att Region Stockholm bör utforma en policy för under vilka förutsättningar som tjänsteledighet bör beviljas vid tjänstgöring utomlands och under vilka omständigheter tjänsteledighet inte bör beviljas för anställda inom Region Stockholm när motivet för ledigheten är att arbeta utomlands. Syftet skulle vara att förhindra tjänsteledighet för tjänstgöring utomlands som kan kränka grundläggande mänskliga rättigheter eller står i strid med grundläggande svenska värdeprinciper om jämlikhet och jämställdhet.

Överväganden

Den svenska arbetsrätten ger medarbetare rätt att under vissa förutsättningar vara tjänsteledig vid t.ex. föräldraledighet, studier, vård av närstående och för att bedriva näringsverksamhet. Regelverket ger medarbetaren en förhållandevis stor rätt att vara tjänsteledig från sitt ordinarie arbete. All annan tjänsteledighet bör prövas noga utifrån verksamhetens behov och möjlighet att bemanna verksamheten.

Kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) och lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA) reglerar medarbetares bisysslor. I 7 § LOA framgår det att arbetstagaren inte får ha någon anställning, uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan påverka förtroendet för arbetstagarens opartiskhet eller som kan skada myndighetens anseende. Om det skulle vara fallet är arbetsgivaren skyldig att förbjuda bisysslan. Den 25 april 2018 fastställde dåvarande landstingsdirektören tillämpningsanvisningar för bedömning av bisyssla, LS 2017-1339, i vilken Region Stockholms hantering av bisysslor framgår.

Arbetsdomstolen har i sin praxis slagit fast att med bisyssla får förstås i princip varje syssla – tillfällig eller permanent – som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet. Det får till följd att även i de fall arbetstagaren är tjänsteledig från sin anställning vid Region Stockholm kan sysselsättningen utgöra ett brott mot LOA. Detta är en av de faktorer som arbetsgivaren tar hänsyn till när beslut fattas om att tillstyrka eller avstyrka en ansökan om tjänsteledighet.

Att länets invånare har fullt förtroende för de medarbetare som de möter i vården är av yttersta vikt för Region Stockholm. Vidare är det viktigt att arbetsgivaren kan attrahera, bemanna, och tillhandahålla en patientsäker

vård alla dygnets timmar. Detta sammantaget är faktorer som varje chef måste beakta när arbetsgivaren ska ta ställning till en ansökan om tjänstledighet.

Regionledningskontoret bedömer att nuvarande lagstiftning och Region Stockholms reglering av tjänstledighet och bisyssla är ändamålsenlig. Tjänstledighet för arbete som kan innebära att medarbetaren kommer att medverka till att kränka grundläggande mänskliga rättigheter ska inte beviljas då det kan skada förtroendet för medarbetaren och därmed Region Stockholm. En individuell bedömning av varje ansökan om tjänstledighet och anmälan av bisyssla måste dock alltid ske.

Regionledningskontoret föreslår med bakgrund av ovanstående att skrivelsen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Det saknas ekonomiska konsekvenser av svaret på skrivelsen.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Ulrika Sundquist
HR-direktör

Beslutsexpediering:

Akt
Regionledningskontoret Personal och utbildning

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2019-11-04

Skrivelse angående begränsning av tjänstledighet för utlandstjänst som strider mot grundläggande svenska vårdprinciper

Att sjukvårdspersonal från Sverige och Region Stockholm skaffar sig erfarenheter genom arbete, forskning eller på annat sätt förkovran inom sjukvården i andra länder är värdefullt och viktigt. Det betyder att den enskilde medarbetaren på det sättet kompetensutvecklar sig och samtidigt tar med sig erfarenheter tillbaka till verksamheten i Sverige och Region Stockholm. Det ger vårdpersonal i Sverige och Region Stockholm möjlighet att bistå i sjukvården i andra länder samtidigt som värdefulla inblickar och erfarenheter ges som kan bidra till att utveckla vården här. Att svensk vårdpersonal tjänstgör inom vården i andra länder kan också medverka till att sprida ett svenskt synsätt på sjukvård som bygger på jämlikhet och jämställdhet.

Vi socialdemokrater anser att det mot den här bakgrunden finns goda skäl för Region Stockholm att som arbetsgivare medverka till att möjliggöra längre eller kortare arbete utomlands genom en generellt positiv och generös hållning till att bevilja tjänstledighet. Givetvis gäller detta under förutsättning att kvaliteten i verksamheten som medarbetaren begär tjänstledig ifrån inte äventyras.

Vi behöver också vara uppmärksamma på de etiska dilemman som uppstår när svensk vårdpersonal arbetar för en arbetsgivare med andra principer för vården än de som råder i Sverige och som bygger på att vård ska ges på jämlika och jämställda villkor. Nyligen har ett fall uppmärksamats där en medarbetare på Karolinska sjukhuset har fått tjänstledigt för arbete på en kvinnoklinik i Saudiarabien, där policyn är att ogifta kvinnor som söker vård anmäls till regimen. Det är ett agerande som grovt kränker kvinnors rättigheter och som står i strid med grundläggande svenska vårdprinciper. Vi anser inte att tjänstledighet ska beviljas för arbete inom vård som uppenbart kränker kvinnors rättigheter och strider mot svenska vårdprinciper. För att förhindra att svensk sjukvårdspersonal medverkar till att kränka kvinnors rättigheter i andra länder anser vi att Region Stockholm bör formulera en

policy för under vilka förutsättningar som tjänstledighet bör beviljas för tjänstgöring utomlands, och under vilka omständigheter tjänstledighet inte bör beviljas.

Karolinskas sjukhusdirektör Björn Zoëga har vid frågor i media och vid regionstyrelsens arbetsutskott 21/5 svarat att han tycker frågor om tjänstledigheter från universitetssjukhuset bör följa en regionsgemensam policy och gälla även andra delar av hälso- och sjukvården i Region Stockholm. Karolinskas ledning signalerar därmed att de inte vill ta i frågan och efterfrågar en gemensam policy som uppenbarligen är nödvändig.

Med anledning av ovanstående vill vi att Regionstyrelsen tar fram en policy för tjänstledighet för vårdpersonal som vill arbeta inom sjukvården i andra länder. Vi vill även att denna policy klargör att tjänstledighet inte ska beviljas för utlandstjänst som kränker grundläggande mänskliga rättigheter eller står i strid med grundläggande svenska vårdprinciper om jämlikhet och jämställdhet.

Erika Ullberg